

Høring - forslag om midlertidig endring av alkohollovens bestemmelse om maksimaltid for skjenking under fotball-VM for herrer 2026

Norge har en restriktiv, innarbeidet alkohollovgivning som bygger på en rekke generelle prinsipper, noe det er bred politisk enighet om i Norge. Det å gi en dispensasjon ut fra de argumentene som foreligger i høringsnotatet, synes for oss å bryte mot disse prinsippene. Som det også fremheves i høringsnotatet side 2 er "alkoholbruk en av de viktigste risikofaktorene for tap av friske leveår i befolkningen, og medfører også kostnader for andre enn den som drikker".

Vi er ikke bare bekymret for de umiddelbare konsekvensene, men vi er også av den klare oppfatning av at dette kan skape presedens for lignende problemstillinger i fremtiden, dette til tross for at man ikke mener endringen skal være førende for senere vurderinger av endringer i alkoholloven. Vi stiller oss noe undrende til vurderingene som ligger til grunn for hvorfor dette er en nødvendig midlertidig endring. Vi har forståelse for at mange mener dette er en ekstraordinær hendelse, og at fotball kan være tett knyttet til pubkultur, vi synes dog at endringsforslaget bærer preg av en form for politisk populisme og tilsynelatende vektlegger kommersielle hensyn, noe som ikke bør få fortrinn fremfor folkehelse.

På grunn av tidsforskjellen mellom Norge og USAs østkyst, der Norge spiller sine kamper, går kampene på kvelds- og nattestid. Norge har i utgangspunktet tre oppsatte kamper i gruppespillet. Den eneste kampen der skjenking under spilletiden er rammet av gjeldende regler er kampen mot Senegal som går klokken 02 norsk tid (naturligvis kan dette også bli tilfelle hvis Norge skulle ta seg til sluttspillet). Dagens lovgivning gir mulighet for å drikke opp det man har i glasset innen 30 minutter. Det vil innebære at det bare er for denne kampen at dette problemet vil oppstå, og selv i dette tilfelle vil det være skjenking i første omgang. Det vil da si at man ikke kan drikke alkohol de siste femten minuttene av kampen. Vi har vanskelig for å se at en midlertidig endring av alkoholloven vurderes som særskilt nødvendig i dette tilfellet.

Når kampene går så sent nattestid, og man vet at mange da allerede før kampen har inntatt flere enheter, vil dette medføre at det kan bli mange timer med alkoholinntak. Departementet presiserer selv i høringsnotatet at alkohol medfører sykdom, skader, omsorgssvikt, frykt, ulykker, vold, kriminalitet og fosterskader. I tillegg vil en kunne se for seg at en slik midlertidig bestemmelse vil ha en rekke andre negative konsekvenser, for eksempel innarbeidelse av et uheldig drikkemønster.

Mens fotball VM pågår utover de sene nattetimer i fem uker skal også sentrale samfunnsoppgaver ivaretas, og det normale arbeidsliv gå sin gang. Som det står i høringsnotatet, vil en åpning opp for skjenkebevilgning frem til klokken 06 medføre at både politi og helsevesen vil kunne måtte bemanne opp i denne perioden. Både innen justis- og helsesektoren er det en gjengs oppfatning at det er stramme økonomiske rammer, og da blir det vanskelig å begrunne hvorfor sårt tiltrengte offentlige midler skal brukes til dette formålet. Vi skulle også gjerne sett en nærmere vurdering av effekten dette vil ha på arbeidshverdagen til ansatte i utelivsbransjen.

Selv om vi er enig i at fotball VM skal være en folkefest, gir dette endringsforslaget følelsen av at selv regjeringen vurderer skjenking av alkohol som en nødvendig del av fenomenet «folkefest». Generelt sett har det i andre tilfeller vært stor oppslutning om at alkohol og idrett ikke er noe som hører sammen, og da gir en slik unntaksbestemmelse som dette negative signaler.